

Mežica, 20. 12. 1964

Častiti gospod Zupnik!

Mislím da boste nemalo presenečeni ko boste sprejeli moje pismo. Kar po pravici povem da sem bil v precejšnji zadržaji preden sem Vas obiskal. Mislil sem pač, gospod imajo najno stelo, ja bodo morda nevoljni če jih bom pri tem motil. Toda tokrat po prvih Vasih starih je izgubila vsa zadržaja. Pa wa se razgovarjala kot stara znanca, da, skoraj kot prijatelj. Pa še res nisem našel na izobčudenca ki bi bil tako preprost, prijazen in dobrončen. In to me je nagnilo da sem se odločil da Vam pišem.

Stoj pa tudi ba takšen star upokojeneo kdaj porini, ko ne more lahko na sprehod, pa tudi vedno čitkuje se wa že upira. Zato pa bom za kratek čas napisal to pismo.

Provijs da star ilovek živi od spominov. Zvedo, če so spomini lepi, veseli, bi si ilovek to čase želel naraj, če pa so žalostni, očitajoci, pa bi si ilovek želel da bi se enkrat postal mlad in bi vse to popravil. Toda časi se ne vračajo. Zato bomo pač to čas, kolikor ga nam stovim še ostaja, skusali dobro uporabiti. Da pa ne bi preveč prezne slame mlatali, moram k stvari.

Namerovanu vam namreč napisati še nekaj spominov na pokojnega gospoda Meško.

Nekega poletnega jutra, bilo je v petek, prisleva z orogomistom Sebastijanom Kramole skupno do cerkvenih vrat, pa se je v župnišču v nadstropju takoj odprlo okno (župnišče je le nekaj korakov oddal cerkvijs) kjer so o. Meško imeli svojo spalnico, pa so namreč rekli: "Danes ne bo maise, sem čez polnoč pil, in so se pristovili, pri Sonnvirtnu sem se razmudil."

Orogomist je razmahnil z roko, pa sva se vrnila vsak na svoj dom. Taj sva oba imela le dobrih pet minut do cerkve.

Bilo je pa tako; Gospod Meško so - svoj poletni - odhajali vsak četrtek v Celovec, kjer je bil trami dom. Je pač bila najino da so se, kot prosvetni delavci in pisatelji, večkrat srečali z gospodi soolavci v literaturi. Koliko teravnih potov so imeli radi tega. Taj je iz St. Danijela do Pliberske postaji dobri dve uri pešhoje, v Prevočjo bi prišli vro in pol, pa so rajši šli na Plibersko postajo in tudi od tam domov. Narač grede so se radi ustavil v gostilni pri "Sonnvirtnu", pet minut pred selonjo obzračno mejo. Tam so se skajali - najbrž po ologovoru - gospodje in gospodične ki so delovali v prosveti in bili bolj izobraženi kot navadni kmečki ljudje. Med njimi so bile tudi neke Hrastove gospodične, zovedne Slovenke iz Libu. Taj mi rinda da so se s takšnimi izobraženci radi pogovarjali, Taj v St. Danijelu mi bilo skoraj nobenega drugega izobraženca kakor o. učitelj - nemorec.

Pa so se včasih tja v mor' rovnudili. Vaške
 klepetalje pa so se zelo trudile da bi zasencile
 kristolno - čisti značaj g. Meška. Pa so uspelo.
 Mi smo jih spoštovali in ljubili. Kako, bi rekel
 herojsko so se borili proti svojim slabostim, perica
 se to da so si dobili kuharico po oglasu v „Slovenca“,
 storo morda bliže 60 let, popolno nemko.
 Večkrat sta se prepirala, toda v taki nemščini
 da jaz skoraj nič nisem razumel, čeravno sem
 pisмено nemščino skoraj dobro razumel. Zhenka
 je bila tudi kratkovidna. Ko sem nekoga poletnega
 jutro prišel v zupnišče, je sklenila roke in mi vso
 razvadeno rekla: „O du arme Hasedl wo hast du
 so gefallen.“ Jaz sem ji pojasnil da nisem padel,
 pač pa so mi Mama na črne hlače na kolenu
 prisivali rjovo fliko. Pa se domes ne vem ali se
 je zhenka hotela zmenj ponoriciati, ali je res
 mislila da sem padel v blato in si papackal hlače.

Trpeli pa so. Taj so bili v teh letih v
 St. Dominjelu v najlepši meski dobi od 26 do 31 let.
 Sedaj, ko sem soum izkusil vse tegobe zibljenja,
 potumem, včasih nisem razumel. Taj to izstajajo
 mnoge njihove pesmi. Na primer:

Mix v schovik. O' meni je vihar,
 Boof, moj Boof, kaj mene ni ti mar!
 Z mirom blagoslovjaš nemo stvar,
 dej, umiri se srca mojega vihar

4
Pa bi se kaj zapisal o konjičku. Drugi gg. žup-
niki so redili eno kravo in par svinj Gospod Meško
pa niso imeli nobene živali. Dva travnika in njivica
pa sta spadala k župnišči. In ker so imeli za uprav-
ljat tudi Strojnsko kuratijo, kamor je bilo dobro vro
pešhoje se si hotel, jih je takšna pot seveda utru-
jela. Pa so si nabavili konjička ki ga jim je
krmil mežnar. Se prej pa so se šli učiti jerdarenja.
Je mi ni znano kam? Konjiček pa je bil lep, črn
kot črt, s krotkim repom. Bil je menda vojaški.
Gospod so se namočili jerditi, konjiček pa je menda že
prej znal kako se je treba tovora zvebiti. In tako
se jih je večkrat v trenutku stresel. Če je bil zraven
organist da je konja radoved, je kmalu šel jersi v
redno nočnej. Nekaj pa so v snegu sami jahali v
Strojno, ko se jih je napolpota med St. Danijelom
in Strojno dojet strežl. Takrat pa konjiček ni hotel
iškati. Zdirjal je po potu ki vodi na suhi vrh. Tam
so ga ujeli ker so ga prepoznali. In čez tri dni so
ga jim pripeljali v župnišče. Pa saj sami pišejo
nekje: „Se sedaj sem obdržim Poisešnikovin krmu
za konja, za tiste tri dni.“

V Strojni so imel mašo navadno enkrat
med tednom in vsako tretjo nedeljo. Ob praznikih
pa zgodaj v Strojni, v St. Danijelu pa pozno. In
seveda kadarkoli je bilo peto maša, je moral tudi organist
iti zraven. In to je bil tedaj Sebastijan Hramolec

p. d. Luvinka. (Pravili so mu Bostl) oče
Luka Kramolca prof. glasbe v Ljubljani. To je
bil vjak, širokopleč, velik, z doljimi bhi
da jih je lahko navil skrog ušes. In venster
se je pri hoji ko sta z g. Meškom v visokem
sneopu gvozila v Strojno in maraj, prehladil
in po nekaj tednih umrl, še ne 50 let star.

Gospod Meško so ga lepo pripravili na smrt
in so potem domaćim takole rekli: „O ko
bi jaz mogel tako srečno umreti“. Gospoda
Meška ste pa Vi pripravili na smrt, (kakor
sem čital v Krnjčevnem glasniku) in
najbrž bi tudi Vi lahko tako rekli.

In kako bi tudi ne. No je pa ta mož
z svojim močnim glasom toliko prepeval
v cast božjo in toliko žrtvoval z svojo orglat-
sko službo, kot kmetški gospodar je moral
večkrat opustiti najino delo doma, da je šel
orglat v cerkev. Kako mi je dobro ostalo v spominu
ko je z svojim kakor gram donecim glasom
z svojimi pevskimi, sestrovimi ropel tiisti lepi
božični zvošper: Kdo trka se?
Dvoje ubogih sirot!
Kaj hočete le?
Ne dajte najini odtoda...

Sedaj pa te lepe pesmi nič več ne slisim.
 O tisti burji, orkanu, s katerim sem starn pravil
 hi je bila 3. ali 4. julija, ¹⁹⁰³ me morem da trdno reči,
 bi se pripomnil da so tedaj ljudje govorili da
 se je hudič mimo peljal in je zato bila taka
 burja. In res se je boje tisto popoldne peljal
 oprof Turm iz Pliberka prek Goblunca v Ravne.
 To pa je bil prvi avtomobil ki so ga ljudje
 videli. In ker je imel sofer nekako masko
 na glavi z velikimi očmi, so ženske kmalu
 ugotovile da je bil to sam „bognavaraj“
 ki so ga kmalu zagledali pa go že mi bilo mikjes.
 In je bil torej to vrook da je burja naredila
 toliko škobe.

Drugi pa so zopet pravili da je
 bil zato tak veter ker je umrl
 papež Leon XIII. To boste pa Vi
 sami najbolj vedeli če se datum
 ujema. Seveda so bile to le vse
 prozne domneve.

Bojim se da se boste navelicali
 čitat mojé boilage. Zato bom konical
 Le to bi Vas se prosil da mi oprostite
 moje nezmanje slovnic, tem kako te
 izobrazenca neprijetno diene, ce mora
 brati takšno nenko pisanje.

Pa saj sem vam povedal kakšno
 solo sem obiskoval. Saj se slovnic
 in pravopisa v slovenscini sploh nisvo
 učili. Odgovora ne pričakujem. Zelo
 pa bi vam bil hvaležen ce mi
 boste sporočili, kdaj bo otvoritev
 razstave, Meškove zapuščine.

Če bom le pri zdravju se jo bom
 udeležil in se koga takega seboj
 pripeljal, ki ga vse to zanima.

Ker se bližja božični
 praznik bi vam se prav iskreno
 želel, blagosloven Božič, pa
 mnogo uspeha pri Vašem trudu
 za rastavo in seveda še srečno
 novo leto z notranjim mirom
 in veseljem v sv. Tihur,

S spoštovanjem Vas
 pozdravlja

Vam odomi:

Urh. Tijek

Merica - Podkraj 20